

MAGYAR HÍR

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

BUDAPEST

X. évfolyam, 66 (2627) sz. Péntek

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 március 21

Nagy horderejű események küszöbén!

Jugoszlávia csatlakozik a hármasszövetséghez

Bárdossy külügyminiszter megérkezett Münchenbe — Tisztázódott a német-török viszony —

Münchenből jelentik: (NTL.) A magyar külügyminiszter péntek reggel 9 órakor megérkezett a müncheni központi pályaudvarra. A magyar vendéget Ribbentrop külügyminiszter és Dörnberg követ, szertartásfőnök ünnepélyesen fogadták. A magyar külügyminiszter ellépett a díszszázad arcéle előtt, majd a német külügyminiszter társaságában szállására hajtatott.

Bárdossy külügyminiszter kevéssel megérkezése után koszorút helyezett el a nemzeti szocializmus hősi halottainak emlékművére, hogy így adózzen a győzelem harcosai emlékének. A magyar nemzeti himnusz hangjai mellett Dörnberg követ szertartásfőnök, Stójay Döme berlini magyar követ és Eberstein báró védőosztályfőcsoportvezető kíséretében ellépett a védőosztály díszszázadának éle előtt, majd az emlékmű belsejébe ment és elhelyezte a magyar nemzeti színekkel díszített két nagy babérkoszorút. „A m. kir. külügyminiszter a német hősöknek, kegyeletes megemlékezés-sel” felirattal. Eközben a díszszázad zenekara a hű bajtársról szóló dalt játszotta.

Hosszas megbeszélés Ribbentrop külügyminiszterrel. — Kihallgatás a Führernél.

Münchenből jelentik: (NTL.) Bárdossy külügyminiszter pénteken délelőtt meglátogatta Ribbentrop külügyminisztert a Vier Jahreszeit szállodában. A birodalmi külügyminiszter és Bárdossy László, hosszabb szűzelyes megbeszélést folytatott a két országot kölcsönösen érdeklő kérdésekről.

Münchenből jelentik: (MTI.) Bárdossy László m. kir. külügyminisztert a Führer ma délután kihallgatáson fogadja. A külügyminiszter müncheni látogatása egy napig tart. Szombaton délelőtt visszaindul Budapestre, ahova éjjel előtt érkezik meg.

Berlinből jelentik: (MTI.) Bárdossy külügyminiszter németországi látogatásával kapcsolatban német politikai körökben hangoztatják, hogy évszázadokra visszanyúló szoros német-magyar baráti viszony hagyományainak megfelel a két ország külügyminisztereinek megbeszélése. Az egész német sajtó részletesen számol be az útról. Megállapítják a lapok, hogy a

látogatás újabb tanujele Németország és Magyarország barátságának. Utalnak politikai körökben arra is, hogy a külügyminiszter utazására olyan pillanatban került sor, amikor ismét nagy horderejű események vannak készülöben.

Háromórás minisztertanács Belgrádban.

Belgrádból jelentik: (MTI.) A csütörtök este tartott minisztertanácsról az igazságügyminiszter a következő közleményt olvasta fel:

A jugoszláv kormány tagjai ma este minisztertanácsot tartottak Cvetkovics miniszterelnök elnöklésével. A minisztertanács 21 órakor

kezdődött és 24 óráig tartott. Az egész ülést a mai külpolitikai helyzettel kapcsolatos kérdéseknek szentelték.

Belgrádból jelentik: A Mai Nap írja: A minisztertanács rendkívüli jelentőségű határozatot hozott. A jugoszláv kormány elhatározta, hogy csatlakozik a hármasszövetséghez. Az aláírásra vasárnap kerül sor Bécsben. Az aláírás nem fog olyan körülmények között megtörténni, mint az eddigi csatlakozások. Magyarországnak és Bulgáriának csatlakozásakor azonos szövegben szövegezték meg a megállapodás részeit. Elhatározták, hogy a Németország, Jugoszlávia és Olaszország közötti gazdasági együttműködést még intenzívebbé építik ki.

Berlinbe utazik Papen, ankarai német nagykövet.

Berlinből jelentik: (NTL.) Gerede török nagykövet átadta a Führernek Inonü török államelnök levelét. A Führer kérte a nagykövetet, tolmácsolja a török államelnöknek köszönetét az üzenetért.

Berlinből jelentik: (NTL.) Az Inonü török államelnökhöz intézett német rendkívüli üzenetre adott török válasz beérkezése után Berlinben úgy látják, hogy a helyzet mindkét fél részéről tisztázódott. Ezt a véleményt kifejezésre juttatták.

Belgrádból jelentik: (Magyar Tavasirati Iroda.) A Pravda szófiai jelentése szerint Papen ankarai német nagykövet a hét végén Berlinbe utazik.

A dunai árvíz kérdése a felsőház előtt

A MTL. jelenti: A felsőház pénteken délelőtt összeült. Az ülést br. Radvánszky Albert alelnök tíz órakor nyitotta meg. A napirend előtt gróf Teleki Gyula szólalt fel a dunai jeges árvíz katasztrófával kapcsolatban. Rámulatolt arra, hogy ez a legnagyobb csapás, amely az Alföld népet a szegedi árvíz óta érte. A februári 16-iki gátszakadás okozott nagy kárt. Megállapította, hogy az árvíz okait a jégtablák összetörődése és a dunai koltrási munkálatok elmulasztása idézte elő. Apostagnál a gátakat túlságosan közel építették a mederhez, második védelmi vonal pedig nincs. Kérte a belügyminisztert és a földművelésügyi minisztert, hogy adjanak felvilágosítást az árvíz katasztrófával kapcsolatban.

A belügyminiszter válaszában megköszönte a felsőházi tag felszólalását, amely alkalmat nyit arra, hogy a figyelmet ezúttal is ráirányítsa arra a súlyos csapásra, amely a Duna-Tisza-közének lakosságát az árvíz következtében sújtotta. Minden megtörtént — mondotta, — hogy az árvíz okozta károsodás a lehető legkisebb mérték-re csökkenjen. Körülbelül tíz napi emberfeletti küzdelemmel sikerült a gátszakadást megakadályozni, míg végre a víz Apostagnál kiöntött.

A hatóságok, a katonaság és a szomszédfalu itt olyan önfeláldozó munkát fejtett ki, amely minden dicséretet megérdemel.

Sajnos, a lakosság az előzetes figyelmeztetés ellenére csak az utolsó pillanatban igyekezett menteni magát és ennek következtében sok természet és állat pusztult el. A rádió útján negyedóránként figyelmeztették az érintett községek lakosságát a veszélyre. A lakosság nagy része azonban ragaszkodott a tűzhelyhez. Solt község szenvedett legtöbbször.

Az árvíz 21 községet érintett. 840 lakóház összedől, 910 lakóház megrongálódott, ezenkívül 9101 épület dőlt össze és megrongálódott 1157. A mezőgazdasági károkat még nem állapították meg véglegesen.

A jugoszláv kormánnyal egyetértésben szabályozzák a Duna veszélyes szakaszát

Ezután báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter szólalt fel. Kifejtette, hogy milyen intézkedések történtek a földművelésügyi tárca keretén belül a Duna medrének rendezése érdekében. Elsősorban a Dunameder rendbentartása szükséges, másfelől a szakértők nem tartják tökéletesnek a jégtörő hajók alkalmazását a jégtorlaszok elhárítására. Terveket készítenek elő és a szükséges adatok felvételére bizottságot küldtek ki. A legsürgősebben végrehajtható tervek már a legközelebbi jövőben elkészülnek. Ezzel kapcsolatban az anyagi

Az előtört terület egyrészt már sikerült a víztől mentesíteni. A vetések éppen kerültek ki a vízből. A szőlőben és a gyümölcsstermelésben azonban százszázalékos kárt állapítottak meg. A belügyminiszter intézkedett a károk összeírása iránt, hogy akik károkat szenvedtek, megfelelő kölcsönök útján támogatást kapjanak. A nyár folyamán az összes károk helyreállíthatók lesznek. Csupán egy ember vesztette életét és egy katona mentés közben a vízbe fullt. A kormányzó úr kezdeményezésére országos gyűjtést indítottak meg. Reméli, hogy a társadalom áldozatkészsége könnyíteni fog az árvíz által sújtott lakosság sorsán.

áldozatot a kormány a lehetőséghez képest rendelkezésre bocsátja. Ezután kifejtette, hogy a jégtorlaszok keletkezésének oka az volt, hogy a Duna a jugoszláv szakaszon nincs kellőképpen szabályozva. A jugoszláv külügyminiszter budapesti látogatása alkalmával a legelőzékenyebben kezelte ezt a kérdést, úgyhogy remélhetőleg a Duna szörfanforgó szakaszán a szabályozás a jugoszláv kormánnyal egyetértésben lesz végrehajtható. A felsőház ezután áttért a napirend tárgyalására.

Az ülés délben 12 órakor ért véget.

Segélyben részesülnek a Romániából kiüldözött, volt magyar közszolgálati alkalmazottak

Nagyvárad város polgármestere a következő hirdetményt adta ki: A m. kir. belügyminiszter 113.072—1941. III. a számú rendelete alapján értesítem a város közönségét, hogy:

I. A Magyarországi jelenlegi területére Romániának a trianoni békeszerződés hatálybalépése előtti területéről 1940. évi augusztus hó 30-a után beköltözött, azok a volt magyar közszolgálati alkalmazottak és nyugdíjasok, továbbá azok a román közszolgálati kötelekben állott alkalmazottak, nyugdíjasok, valamint mind ezek özvegyei és árvái, kik a román államtól magyarságuk miatt, vagy az ellátást megállapító román hatóságok késedelmes eljárása miatt, vagy valamilyen más, de magyar szempontból fegyelmi vétségnek, vagy bűncselekménynek nem tekinthető okból a román államtól ellátásban nem részesültek, mellyel érdemlő körülmények fennforgása esetén segélyben részesülhetnek.

II. Az 1940. évi augusztus hó 30-án

a visszacsatolt keleti és erdélyi országrész területén lakott, illetőleg az említett időpont után Romániának a trianoni békeszerződés hatálybalépése előtti területéről beköltözött volt román közszolgálati alkalmazottak, mellyel körülmények fennforgása és a magyar nemzeti szempontból való megbízhatóságuknak igazolása esetén segélyben részesülhetnek akkor

is, ha a magyar közszolgálatban átmenetileg nem nyertek alkalmazást, illetőleg tőlük a fogadalmat nem vették ki.

Az ellátás iránti kérelem a m. kir. pénzügyminiszter urhoz címezve a városháza I. emelet 28. számú helyiségébe adható be.

A m. kir. posta és a m. kir. államasutak kötelekébe tartozó személyek, illetőleg ezek hátrahagyottai részére az említett segélyeket a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter úr, a katonai személyek és ezek hátrahagyottai részére pedig a honvédelmi miniszter ur engedélyezi.

Nagyvárad, 1941. évi március 18.

Dr. Gyapay László s. k. h. polgármester.

Még nem végleges a nagyváradai népszámlálás eredménye

A Központi Statisztikai Hivatal közli a végleges eredményeket

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön futótűzként terjedt el a városban az a hír, hogy a nagyváradai népszámlálás eredményének végösszege 92.763 lakos. Mint hivatalos helyről értesü-

lünk, ez a szám még nem jelenti a végleges eredményt; csupán az egyes számláló biztosok munkajelentéseinek végösszege, amely után díjazásukat folyósítják.

A népszámláló munkálatok lefolytatására rövidesen visszatérünk és akkor közöljük majd a végleges megállapított, hiteles adatokat. Hangsúlyozzuk azonban, hogy a 92.763-as lélekszám nem tekinthető még végleges eredménynek. Lehetséges, hogy csak negyven-ötven fővel van több lakosa Nagyváradnak, de az is lehetséges, hogy két-háromszázzal. Ugyan, is az éjjel-nappal folyó, lázas munkában a népszámlálóbiztosok csak arra törekedtek, nehogy nagyobb számot adjanak be a helyesnél.

Egyébként a nagyváradai népszámlálás végleges eredményét a Központi Statisztikai Hivatal adja meg annak felülvizsgálata után, természetesen figyelembe véve a népszámlálás munkálatainak lezárása után jelentkezőket is.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képkerepezés

Melegágyrámák és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

Ünnepélyesen átadták a honvédszászlókat a moszkvai magyar követnek

Moszkvából jelentik: (Szovjet TI) Március 20-án a vörös hadsereg központi székházában Tiulanev hadseregtábornok, a kormány nevében átadta a moszkvai magyar követnek azt az 56 magyar zászlót, amelyet a szabadságharc alatt zsákmányoltak. A vörös hadsereg központi házában abban a termében, ahol átadták a zászlókat, diszórseget állítottak fel. Az átadásakor eljátszották a két nemzeti himnuszát. A zászló átadásról kiáll-

tott okmány aláírása után Tiulenev tábornok és a moszkvai magyar követ beszédet mondott. A zászlót a Szovjetunió népbiztosságának kísérete mellett Moszkvából a szovjet magyar határra indították, hogy átadják a magyar küldöttségnek. A zászlók átadásakor a külügyi népbiztosság főtitkára és számos katonai és politikai személyiség volt jelen, ugyancsak Faragó Gábor tábornok és a magyar követség tagjai.

A magyar igazság diadalmas útján...

Biharmegye költői szépségű meghívót bocsátott ki a főispáni beiktatásra

Nagyvárad. Saját tud. Megirtuk, hogy Bihar vármegye törvényhatósági bizottságának megalakulására és a főispán beiktatására április 2-re hívták össze a most kinevezett törvényhatósági bizottságot. A történelmi díszközgyűlésre dr. vitéz Nadányi János alispán, a vármegye színeivel keretelve, díszes kiállítású meghívót bocsátott ki. A meggyűlés meghívóját az alábbiakban közöljük:

A magyar Igazság diadalmas útján Bihar vármegye jelentékeny része felszabadult a 22 esztendő idegen rabság alól.

Az isteni Gondviselés kegyelme folytán az ősi föld egyrésze újból az örökkévaló Haza részévé vált, hogy megindulhasson rajta ismét az a közigazgatási élet, amely a Haza minden polgárát a becsületes és tiszta közeleti munka egyenlő részesevé teszi, s amely a közfeladatokban az egyéni és közérdek-összhangbáhozásával valósítja meg a kitűzött célokat.

A Kormányzó Ur Ófömlétsége 1941. évi november hó 16-ik napján kelt legfelsőbb elhatározásával dr. Cziffra Kálmánt a felszabadult részekkel kiegészült Bihar vármegye főispánjává kinevezni méltóztatott.

A felszabadult részekkel kiegészült Bihar vármegye törvényhatósági bizottságának megalakulása a főispán beiktatása céljából Bihar vármegye törvényhatósági bizottsága díszközgyűlést Nagyváradon az ősi vármegyeháza közgyűlési termében 1941. évi április hó 2-ik napjának délelőtt 10 órájára hívom

József Ferenc királyi herceg kedden délelőtt tartja nagyváradai előadását

királyi herceg kíséretében érkeznek Budapest Fűrdőváros Egyesületének vezetői is.

Nagyvárad. Saját tud. József Ferenc királyi herceg, mint már többször megirtuk, március 25-én délelőtt 11 órakor tartja meg vetítőképes előadását a Katolikus Kör nagytermében. E célra a természetrendbehozók és szobanövényekkel díszítik fel. A bemutatóra kerülő filmet itt pergetik le először. Délben a város bankett rendezésére, délután a fűrdőbe tesz látogatást, míg este valószínűleg a színház előadását nézi végig a királyi herceg.

A polgármestert tegnap értesítették, hogy a királyi herceg kíséretében érkezik Szvieszinyi Zoltán, a Budapest Fűrdőváros Egyesület igazgatója, dr. Tessert Gyula főtitkár, Tassler Dező főorvos és Lányi Erzsébet titkárnő.

A város továbbra is folyósítja az iskolák támogatására fordított összegeket

Nagyvárad. Saját tud. A kultuszminiszter értesítette a várost, hogy az állami iskolák dologi szükségleteinek biztosítása céljából a román megszállás alatt bevezetett készpénz és természetbeni szolgáltatásokat továbbra is fizessék, mindaddig, míg az állami hozzájárulás kérdését rendezik. Felhívja a várost, hogy az 1941. évi költségvetés összeállításánál ezt a tételt irányozzák elő és az összeget az állami iskola pénztárába ténylegesen fizessék is be. A polgármester kijelentette, hogy az állami iskolák támogatására ugyanazt az összeget vették fel a költségvetésbe, amit a román megszállás alatt is folyósítottak.

Az egész megyében ui alapokon kell megszervezni a tűzrendészetet

Ertekezletet tartottak a tűzrendészeti felügyelők

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délelőtt Reháka Tamás nagyváradai tűzoltóparancsnok, járási tűzrendészeti felügyelő elnöklésével fontos értekezletet tartottak a tűzoltóaktanyában a megyei járási tűzrendészeti felügyelők részvételével. Szép Sándor, éleddi főszolgabíró volt vármegyei tűzrendészeti felügyelő, dr. Szabó László vm. aljegyző, dr. Bakats Béla szolgabíró, dr. Fráter Gyula szolgabíró, dr. Mata József szolgabíró és dr. Csornik István aljegyző, alispáni titkár, valamennyien járási tűzrendészeti felügyelők.

Az értekezleten a megye tűzrendészeti megszervezésének sürgősségét hangsúlyozták és megállapították, hogy a románok mindenütt megszüntették az önkéntes tűzoltó testületeket s ezért a megyei tűzrendészetet egészen alapjától újja kell szervezni.

Miután megbeszélték a részletkérdéseket, az értekezlet tagjai tisztelegő látogatást tettek dr. vitéz Nadányi János alispánnál a megyei Tűzoltószövetség elnökénél.

Elsülyesztették a németek az első amerikai fegyverszállítmányt

Rómából jelentik: A Stefani Iroda Algecirásból jelenti, hogy Gibraltárból származó hírek szerint a németek, állítólag, elsülyesztették az első amerikai fegyverszállítmányt, amely a Roosevelt-féle törvény megszületése óta útban volt Anglia felé.

Berlinből jelentik (NTI): A szerdai hadijelentéshez a Német Távírat

Iroda az alábbi kiegészítő jelentéseket kapta: Ellentétben azokkal, a nagyarányú támadásokkal, amelyeket a német légi haderő március 9-ike óta szakadatlan erővel folytat, az angol légierő az elmúlt hetekben csak gyengébb vállalkozásokat hajtott végre. Egyetlen esetben sem sikerült a nyugati partvidéken túlrepülnök.

„A vádlottak padjáról nemcsak a szökésben levő felbújtó, de a román szellem is hiányzik“

Nyolc hónapi börtönre ítétek egy bábaasszonyt magzat-elhajtásért

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad-i törvényszék büntetőtanácsa péntek délelőtt Tasnádi Jánosné nagyszalontai szülésznő és hét odaváló magyar munkásasszony bűnperében hozott ítéletet, akiket magzatelhajtás miatt helyeztek vád alá. Velük együtt a vádlottak padján ült két asszonynak a férje is, akik ellen bűncselekményre való felbújtás címén indult meg az eljárás.

Az ügy úgy derült ki, hogy az egyik asszony férjét meglátták a szomszédok, amint a kert végében — szivar-dobozba helyezve — elásta feleségének óthónapos magzatát. Feijelentést tettek a csendőrségen, amely azonnal megindította a nyomozást és megállapította, hogy a tiltott műtétet Tasnádi Jánosné követte el. A bábaasszony beismerte a nyomozás során, hogy még hat asszonyon hajtott végre hasonló beavatkozást.

A törvényszéki tárgyaláson az asszonyokat, akik már a nyomozás alkalmával mind beismerték tettüket, zárt tárgyaláson hallgatta ki a bíróság a bűncselekmények körülményeire vonatkozólag. A vád- és védbeszédet azonban már nyilvános tárgyaláson hangzottak el.

Az ügyész, aki példás büntetést kért, többek között a következő feltűnést keltő kijelentést tette:

— A vádlottak padjáról nemcsak a felbújtó hiányzik, aki szökésben van, hanem mindenképp hiányzik az a román szellem, amely az ilyen jellegű bűncselekmények elkövetésére vezetett.

Az ügyvel kapcsolatban ugyanis az ügyész egy orvosra is kiterjesztette a nyomozást aki azonban azzal védekezett, hogy ő tényleg sok esetben végzett műtétet, de azt miníg a román törvények által előírt eljárás szigorú betartásával tette. Az ügyész megállapította, hogy csak ez az egy orvos 33 ügyészégi engedélyt szerzett a román törvényszéki orvos véleményezése alapján s ezek az engedélyek kettő kivételével szép magyar nevű, Várad környékbeli fajmagyar asszonyokra vonatkoztak, úgy hogy a román hatósági közegek célzatos eljárása nyilvánvaló. Hogy ki ez az orvos, azt az ügyészség nem árulja el.

A védők számos enyhítő körülményt hoztak fel, különösen az elviselhetetlen gazdasági helyzetet, amelybe a román uralom a határszéli magyarságot súlyesztette és azt a tényt, hogy Nagy-szalontán nincsenek társadalomvédő

intézmények, napközi otthonok és bölcsődék, amelyek a szegény munkásasszonyok gyermekeinek elhelyezéséről és ápolásáról gondoskodhatnak. Az egyik védő megjegyezte, hogy Berariu román törvényszéki orvos 2000 letekért adta ki a műtétek engedélyezéséhez szükséges szakvéleményeket.

A törvényszék figyelembe is vette az enyhítő körülményeket és nem sújtotta szigorú büntetésekkel a vádlottakat. Tasnádi Jánosné 8 hónapi börtönre ítélt nyolcrendbeli magzatelhajtás büntette miatt, egy asszonyt kétrend-

Önálló színházat kér Nagyvárad

A polgármester által összehívott értekezleten egyhangulag a csere-társulat ellen foglaltak állást

Nagyvárad. Saját tud. Tegnap délután már megirtuk, hogy március hó 26-án a polgármester Budapestre utazik, ahol a belügyminisztériumban színiügyi értekezleten vesz részt. A többi városok polgármestereivel együtt a csere-társulatok rendszerét vitatják meg.

Dr. Soós István polgármester a végleges állásfoglalás előtt pénteken délelőtt értekezletre hívta össze a sajtó képviselőit, a színház igazgatóját és a társulat tagjait, akik már csere-társulatnál játszottak s így megfelelő tapasztalatokkal rendelkeznek.

Az értekezleten részletesen megvitatották a kérdést. Kitént, hogy Debrecen, Kassa, Pécs és Miskolc is már megelégette a csere-társulatokat és megindult az akció, hogy ebből kikapcsolódva önálló színházat szervezzenek. A színészek és színésznők előadták azt a lehetetlen helyzetet, amibe a csere-társulatok állandó utazása folytán kerülnek. Kialakult az a vélemény, hogy a csere-társulatok sem

gazdaságilag, sem erkölcsileg, sem kulturális szempontból nem felelnek meg hívatásuknak. Nagyváradnak pedig a román megszállás alól történt felszabadulása után nemzeti kötelessége, hogy a színiállást pártfogolja s olyan szintre helyezze, amelyet a helyi színház multja is megkövetel. Eppen ezért az értekezlet tagjai egyhangulag az önálló színház szervezése mellett foglaltak állást.

A polgármestert kérték, hogy az értekezleten ezt az elvet képviselje s állítsák vissza az önálló nagyvárad-i színházi körzetet. A tervezet szerint a társulat 8 hónapot játszana Nagyváradon, 2 hónapot Máramaroszigeten s a fennmaradó 6 hetet Nagybányán vagy a kijelölt kisebb városban. Nagyszalontán hetenként vendégszereplésre rándulna át az operett, vagy a prózai együttes.

Dr. Soós István polgármester kijelentette, hogy az ő elgondolása is ez volt s igyekszik, hogy a terv megvalósulhasson.

Öt szakbizottságot állít fel a város

Nagyvárad. Saját tud. Tegnap délután az ügyosztályok vezetőivel értekezést tartott a polgármester. Megtárgyalták a közgyűlési napirendet, valamint a megalakítandó szakbizottságokat és a bizottságokba kinevezendő tagok kérdését.

Elhatározták, hogy a következő bizottságokat állítják fel:

1. pénzügyi és gazdasági, 2. jogügyi,

3. közművelődési, színház és könyvtár, 4. városrendezési, közlekedés és építészet, 5. népjóléti és szegényügyi.

A közgyűlésnek 10 tagja lesz, a két hivatalból kinevezett mellett. Ebből a 10 tagból nyolcat választanak, kettőt pedig a főispán jelöl ki.

A városi törvényhatósági bizottság összes tagjainak száma 79.

Csak 7 deka zsír - mégis finom! Almatorta:

Hozzávalók: 7 dkg vaj, 12 dkg cukor, 1 tojás, 1 csomag Dr. Oetker vanillincukor, kb. 5-6 evőkanál tej, 25 dkg liszt, 2 teáskanál Dr. Oetker sütőpor. — Rátét: 50-75 dkg alma.

Beszórásához: Kevés porcukor

A habosra kevert vajhoz hozzáadjuk a cukrot, tojást és kb. 2-3 evőkanál tejjel elkevert krémport. A Dr. Oetker sütőporral kevert, átcsitált lisztet a tejjel felváltva hozzáadjuk. A tészta oly sűrű legyen, hogy essen a kanálról. Zsírosított tortaformába töltjük, tejbemártott evőkanállal simára húzzuk. A negyedekre vágott almagerezdeket hosszabban felkarcoljuk és a tésztára rakjuk. 45 percig jó meleg sütőben sütjük. Receptkönyvet kérésre ingyen küldi.

Dr. OETKER A. Budapest, VIII., Conti-utca 25

Dr. Oetker
sütőporral és vanillincukorral!

A főispán eljár a minisztériumokban az üzemek tarifális ügyeiben

Szönyegre kerül a villamosmű kölcsöne is

Nagyvárad. Saját tud. A Budapestten tartózkodó dr. Hlatky Endre főispán telefonon értesítette dr. Soós István polgármestert, hogy Bazilli igazgatóval és Király főmérnökkel együtt eljárnak a minisztériumban az üzemek tarifális kérdései és a villamosüzemnél felveendő kölcsön ügyében.

Elítélte a Kuria Gruber Lajost és társait

A Magyar Távírat Iroda jelenti: Gruber Lajos és társai bűnügyében este hét órakor dr. Tőrek Gyéza elnök a Magyar Szentkorona nevében ítéletet hirdetett. A magyar királyi Kuria az elsőfokú bíróság ítéletének felmentő részét részben megsemmisítette és bűnösnek mondotta ki Tóth Pál vádlottat, Mayer Ferenc és Gruber Lajos vádlottakat mint felbújtókat a hatóságok tagjait ellen irányuló erőszak büntetésében, továbbá Bodnár Ferenc, Gruber Lajos vádlottakat egyrendbeli személyes szabadság megsértésében és végül Gruber Lajost mint felbújtót súlyos testiértés büntetésében, Gruber Lajost, mint felbújtót, Tóth Pál és Mayer Ferenc vádlottakat mint tetteseket, országgnyűlési tag ellen irányuló erőszak büntetésében. Ezért Tóth Pált 8 hónapi ferenct ugyancsak 8 hónapi börtönbüntetésre, mint főbüntetésre, Gruber Lajost egyévi börtönre, mint főbüntetésre, Mayer Ferencet és Tóth Pált öt évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére, Bodnár Ferencet a Kuria három hónapi fogházra és három évi hivatalvesztésre ítélt. Egyebekben a Kuria mind a vád-, mind a semmisségi panaszokat elutasította. Kóbor Jenő és Strucka Endre elsőbírósági felmentő ítéletét a Kuria helybenhagyta. Amikor Gruber elhagyta az épületet, két detektív őrizetbevette és a Markó utcai fogházba kísérte, ahol letartóztatták. A jogerősen elítelt Gruber Lajost a királyi ügyész fogházba kísérte.

STRÓMAN

Ez a szó régebben bevonult az állandóan használt idegen szavak közé. Írásban, szóban, sokszor felbukkan. Ujraszületése egybeesik a zsidótörvénnyel, íkrek, a törvény világra hozói bizonyára nem is számítottak erre a dupla Istenáldásra. Stróman-csemő meglepő gyorsan fejlődött és hamarosan túlnőtt legítim testvérén, a zsidótörvényen. Abnormitás lett belőle, feneketlen gyomrú modortalan legény és ügyetlen diplomata. Vilámgyorsan lejáratla önmagát, sőt iker-testvérét is. Kezdetben jól startolt, jelentőségre tett szert, egész irodalom tömött körülötte. Megrajzolták, meghalárosták, sőt rendszerbe is foglalták. Eszerint két csoportba osztható: van gyakorlati és van eszmei stróman. A gyakorlati stróman a zsidótörvénnyel rendezett gazdasági és kulturális éle, cselekvőtényezője. Beássa magát ezekben az alakilag gazdálkodó vállalatokba és több, vagy kevesebb jövedelem fejében — az összeg mindig az elfoglalt hely fontosságától függ — felveszi az elődje által leletett lantot és változatlanul tovább pengeti a régi dallamot. Gyakran még csak nem is penget, mert ilyen hangszer még soha nem volt a kezében. A pengetést rábízta a háta mögé büjt, régi igyiere. Ő csak felveszi, de nem a lantot, hanem a lantfeleltetőit. Az eszmei stróman ugyanazt a célt szorgalmazza, de más területen, más módokon. Hatásában sokkal veszélyesebb, mint a gyakorlati, aki alapjában véve fizetési alkalmazott.

Az eszmei stróman „erkölcsi” alapon áll. A „szép”, amit hirdet, neki érdek nélkül tetszik. Helyhez kötött hozzáállása nincs, zsidóberkekből bizonyíthatólag nem húz fizetést, meggyőződésből stróman. Van köztük tanár, orvos, ügyvéd, tisztviselő, minden hivatalos képviselője. Csak zsidóhelyekre jár, mert ott érvényesül. Sugárzó arccal, kedves mosollyal jön be az ő törzskávéházába, leül rendes társasághoz is, amíg köztük van minden szava, minden gesztusa világos és remény a sorstól pillanatnyilag lehengerelték számára.

Nemcsak áldott, jó ember, igazi „békébeli felebarát”, de jól csiszolt ember is. A kissé megriadt zsidók előtti kijelentéseinek hitele van. Tudják róla, hogy jobboldali, hogy politikai vacsorákra is jár, egyszer már egy miniszter is kezét fogott vele. Ő a megbízható hely. Fűdik a jó hírverő népszerűségében, sikere érdekében nem cenzurázza fantáziáját.

Nevezük dr. Eszmei Attilának és adjuk át neki a szót: „Nem lesz harmadik zsidótörvény, a másodiknak a végrehajtását is valószínűleg felfüggesztik a kérdés európai, egyöntetű rendezéséig.” Majd jelentősen sutlog: „Nem akarok vénasszonykodni, de addig, uraim, sok történhetik. A kerék egyszer fel, egyszer le!” Hallgatóságának szeméi felragyognak. Most átér a belpolitikára: „Hiába, nincs keresztény utánpótlás, még ha megfeszülnek se! Egy szerencse ebben a mesterségesen felforgatott légkörben, hogy a felsőházban még él a felelősségtudat. — Uraim! a magyar nép józan, nem kapható delibábúzó kalandokra.”

Dr. Eszmei, mintha valami Zilahy-féle hazajáró lélek lenne, más-más alakban mindenütt felüti a fejét. Milyen nap egy orvos képében, sőt nagyképében jelentkezett. Az illető úr, bár

törzskövös nemes családból származik és nem zsidópacienssek, de állami és városi közület tartotta et egész életében, egy társadalomszemléleti vitán a következő kijelentést tette: „Uraim! A Chorinok, a Lánciak, a Madarassy Becek Magyarországot hozzák vissza nekem és hagyjanak fel ezekkel a zsidókérdéssel, földreformos komolytalanságokkal. A régi idők voltak a szépek, uraim, amikor a kérgeskezű munkás nem mert a lóvonaton leülni, bármennyi üres hely volt a kocsiában. Ugyanannyit fizetett a jegyért, mint a másik utas, mégis tudta, hogy ülőhely csak úriembernek dukál. Ez volt a régi egészséges gondolkodás. Uri, művelt osztály, érezzük, hogy bizonyos mértékben elnyomók vagyunk, de ennek így kell lennie. A történelem minket igazol!”

Törzskávéházában naponta érdeklődik az egyik munkatáboros zsidópincér felől és rosszalban csóválja a fejét, hogy Vili még mindig nem engedték haza. Kiderülhetnek a legspeciólisabb, legmegdöbbentőbb zsidó-

bűnök, a lapok közölhetnek ezekkel kapcsolatban súlyos, jogerős ítéleteket, ő változatlanul kilart, sőt ilyenkor még derűsebb, szinte tüntetően kedves a zsidóival. A tekintete úgysem fejez ki: Nem hiszem, amit rólatok írnak és mondanak, ha van is valami igaz a vadakból, én a világot se állalánosítok, néhány meglevő ember miatt nem lehet egy egész „felekezeti”-nek hadat üzeni. Rótok szükségé van a köznek, nélkülötök megállna az élet gépezete, én veletek, mellettek maradok!

Mi lehet magartartásuk oka? Zsidófeleség, gyávaság, óvatosság, előrelátás, hiúság, eredetiségkedés a csak-azértis szembehelyezkedés, vagy hiúság, a zsidóhízélgés által szerzett kiégülés? Ez a típus veszélyes, mert maszkban jár. Kereszténynek, magyarnak, államépítőnek, gerincnek dicsázza magát, de valójában az ellenségnek az útját egyengeti.

Mi szüli őket? Politikai iskolázatlanság, általános tudatlanság, a biztos keresztü emberek égi csapó önzése és elzárkózása az élettől, cinizmus, tehetetlenség? Eldönthetetlen, az azonban bizonyos, hogy hullafoltok a társadalom telkén, a közgondolkodás spirachéái.

M. U.

RÉSZLETES RENDELKEZÉSEK A CIPÓUTALVÁNYOKRÓL

Nagyvárad város polgármestere a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. közellátási miniszter, valamint a m. kir. iparügyi miniszter 200.300—1941. K. M. sz. rendeletei a bőrtalpu lábbelik, valamint a talpbőr forgalmának szabályozása tárgyában.

Általános rendelkezések:

Fenti rendeletek csupán a bőrtalpu lábbelik, valamint a talpbőr forgalmát szabályozzák. Ennélfogva az említett rendeletekben foglalt rendelkezéseket nem kell alkalmazni a fatalp valamint a kizárólag műtálp felhasználásával készült lábbelire és a használt, valamint a 23-nál alacsonyabb számú gyermeklábbelire, melyek a jelen rendelet hatálybalépése után is szabadon árusíthatók.

A fentebb említett rendeletekben foglalt rendezés lényege abban áll, hogy a fogyasztó bőrtalpu lábbelit csak utalványra szerezhethet be, illetőleg csak utalványra talpaltathat, vagy fejeltethet.

Utalványt a fogyasztó részére Nagyváradon a Közélelmezési Hivatal (Szaniszló u. 15.) Bihar vármegye községeiben pedig a községi előljáróságok adják ki. A lábbeli fejelésére, valamint talpalására jogosított minden piros színű utalványért 20 fillért, előzetes megrendelés alapján mérték után készített lábbeli beszerzésére jogosító minden piros színű utalványért, valamint minden zöld színű utalványért pedig 50 fillér kiállítás díj fizetendő.

A fogyasztó a piros színű utalványt csak iparosnál, a zöld színű utalványt pedig iparosnál vagy kereskedőnél válthatja be. A piros színű utalványt csak annak a törvényhatóságnak a területén szabad beváltani. Az utalványt a fogyasztó csak a kiállítását követő hónap utolsó napjáig válthatja be. Az utalványt más fogyasztóra nem szabad átruházni. A piros színű utalvány mérték utáni lábbeli készíttetésére, vagy kisiparos által rákötésre készített lábbeli beszerzésére, valamint

talpaltatására és fejeltetésére jogosít. Az iparos lábbeli készítéséhez, fejeléséhez, illetőleg talpalásához csak a pirosszínű utalványon feltüntetett mennyiségű talpbőrt használhat fel. A fogyasztó köteles a piros színű utalványt az iparosnak a megrendeléstől elismervény ellenében átadni. Az iparos lábbeli javítását talpbőr felhasználása nélkül, vagy talpbőr hulladékból utalvány nélkül is elvégezheti.

A zöld színű utalvány kizárólag kész lábbeli beszerzésére jogosít. Az iparos nem előzetes megrendelés alapján és nem mérték után készített lábbelit, kereskedő pedig bármilyen lábbelit fogyasztónak csak zöld színű utalványra szolgáltatathat ki.

Az olyan iparos, aki állandóan legfeljebb 4 segédet foglalkoztat és a felsorolt tűzőgéptől eltekintve, elemi erővel hajtott munkagépet nem használ az általa készített lábbelit fogyasztónak piros színű utalványra kiszolgáltatathatja.

A kereskedő és iparos kész lábbeli készíttetését más kereskedőtől, vagy iparostól a fogyasztótól átvett zöld színű utalvány alapján egészítheti ki. Az iparos a fogyasztótól átvett zöld színű utalvány alapján viszont a lábbeli elkészítéséhez, fejeléséhez vagy talpalásához felhasznált talpbőr mennyiségnek megfelelő talpbőrt szerezhethet be.

Átmeneti rendelkezések

Az iparos a jelen rendelet hatálybalépése előtt fogyasztónak, az általa mérték szerint megrendelt lábbelit a jelen rendelet hatálybalépésekor meglevő talpbőr készletéből elkészítheti és az 1941. évi március hó 24. napjáig utalvány nélkül kiszolgáltatathatja. Az ily módon kiszolgáltatott lábbelit a megrendelő illetve vevő nevének és pontos lakcímének feltüntetése mellett a Közélelmezési Hivatalnak (Szaniszló-utca 15.) a kiszolgáltatást követő nyolc napon belül be kell jelenteni. A bejelentés másolatát meg kell őrizni és az ellenőrző hatóságnak kérésre fel kell mutatni.

Iparos vagy kereskedő iparosnál az 1941. évi július hó 1. napjáig csak az 1941. évi május hó 1. napja előtt kiállított zöldszínű utalványt válthatja be. A Közélelmezési Hivatal utalványt 1941. évi április hó 1. napja előtt nem állíthat ki.

A 200.400—1941. K. M. számú rendelet értelmében 1941. május 31-ig ki fogom jelölni azokat a kereskedőket, akik lábbeli, valamint talpbőr forgalombahozatalával foglalkozhatnak.

Büntető rendelkezések:

(1) Kihágást követ el amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, 2 hónapig, háboru idején 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő az a talpbőr készítő iparos valamint az a iparos, kereskedő és talpbőrkereskedő, vagy fogyasztó, aki a jelen rendeletben foglalt rendelkezések valamelyikét megszegi vagy kijátssza, vagy valótlan tartalmu nyilatkozatot ad;

(a) az a kereskedő, aki az 1941. évi június hó 1. napja után lábbeli kereskedést vagy talpbőrkereskedést folytat annak ellenére, hogy lábbeli kereskedővé, illetve talpbőrkereskedővé kijelölve nincs, vagy kijelölése visszavont;

b) az a lábbeli kereskedő, vagy talpbőrkereskedő aki jöllehet jogosultsága megszűnt, az 1941. évi szeptember hó 1. napja után lábbelit, illetőleg talpbőrt árusít;

(c) az a lábbeli kereskedő, vagy talpbőrkereskedő, aiki lábbeli, illetőleg talpbőr készletét hatósági intézkedés ellenére nem adja át a megjelölt kereskedőnek, vagy iparosnak.

(2) Az (1) bekezdés alá nem tartozó kihágás miatt kiszabható pénzbüntetés az 1928. X. t. e. rendelkezésai irányadók. A pénzbüntetés legmagasabb értéke 8000 pengő. Olyan esetben pedig, amikor megállapítható annak a nyereségnek a mennyisége, amelyet a kihágás elkövetője a cselekménnyel illetéktelenül elért a 8000 pengőnek a megállapított nyereség kétszeresével felemelt összege.

A jegyek kiadására vonatkozólag külön részletes tájékoztatást teszek köze. Nagyvárad, 1941. március hó 21-én.

Dr. Soós István, s. k. polgármester.

A cipóutalvány rendelettel kapcsolatosan közöljük, hogy azok a törvényhatóságok, amelyeknek a területén kiállított piros színű utalványok egymás területén kölcsönösen beválthatók a következők:

Abauj-Torna vármegye, Kassa tj. város, Bács-Bodrog vármegye, Baja tj. város, Baranya vármegye, Pécs tj. város, Bereg vármegye, beregi közigazgatási kirendeltség, Bihar vármegye, Nagyvárad tj. város, Borsod vármegye, Miskolc tj. város, Csongrád vármegye, Hódmezővásárhely és Szeged tj. városok, 8. Fejér vármegye, Székesfehérvár tj. város, Győr, Moson és Pozsony k. e. vármegyék, Győr tj. város, Hajdu vármegye, Debrecen tj. város, Kolozs vármegye, Kolozsvár tj. város, Komárom vármegye, Komárom tj. város, Maros-Torda vármegye, Marosvásárhely tj. város, Máramaros vármegye, Máramarosi közigazgatási kirendeltség, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye, Budapest székesfőváros, Kecskemét tj. város, Sopron vármegye, Sopron tj. város, Szatmár vármegye, Szatmárnémeti tj. város, Ung vármegye, ungi közigazgatási kirendeltség, Ungvár tj. város.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Teleki miniszterelnök beszámolója a kormány munkájáról és a megoldásra váró feladatokról

Budapestről jelentik: (MOT) A Magyar Élet Pártja csütörtökön este a párt Eszterházy utcai klubhelyiségében Lukács Béla pártelnök elnöklésével pártértekezletet tartott.

Lukács Béla elnök kegyetes szavakkal emlékezett meg az elhunyt gróf Csáky István külügyminiszterről. A megemlékezést a párt tagjai állva hallgatták végig. Az értekezlet elhatározta, hogy az elhunyt külügyminiszter érdemeit jegyzőkönyvben örökítik meg. Az elnök ezután megleghangosan emlékezett meg Bárdossy külügyminiszter kinevezéséről majd beszámolt a párt propaganda- és felvilágosító tevékenységéről. Azután Teleki miniszterelnök szólt fel. Beszéde elején rámutatott arra, hogy igen fontos az, hogy jól előkészített és megfontolt, komoly törvényjavaslatok kerüljenek a parlament elé, lehetőleg olyan módon csoportosítva, hogy összefüggő, serény tempóban lehessen azokat letárgyalni.

— A mai életünk — mondotta a miniszterelnök — rendkívüli nehézségekkel kénytelen megütközni. Súlyos nehézségekbe ütközik a nyersanyag ellátás. Igen fontos feladat a magunk helyzetének összemérése a többi államokéval.

Visszapillantás parlamenten kívüli kormányzati munkára.

A miniszterelnök azután visszapillantást vetett a parlamenten kívül folyó kormányzati munkára. Sorra vette az értekezleteket és megbeszéléseket, amelyeket az elmúlt két hónap folyamán tartott a kormány. Emlékeztetett arra, hogy nagyon súlyos gondot okozott az államvasutak szénellátása amit végül sikerült szerencsésen megoldani. Több értekezletet folytatott a kormány a bukovinai magyarok hazatelepítése ügyében, amely részben külpolitikai, részben belső telepítési kérdés.

Az ugynevezett zsidótörvény ügyében öt értekezletet tartott a kormány. Ezzel kapcsolatban rámutatott a miniszterelnök arra, hogy a keresztény társadalomnak fokozottabb erkölcsi nevelésére van szükség. Beszámolt az erdélyi iskolaügyekről és gazdasági kérdésekről kapcsolatos megbeszélésekről, valamint képviselők további behívásának előkészítéséről. Foglalkozott azokkal az értekezletekkel, amelyek a német kisebbség kérdésében, a német kormányral történt megállapodás végrehajtása ügyében tartottak.

Allandó munkát jelentett és jelent a honvédelmi és hadfelszerelési kérdések ügye, amelyek még távolról sincsenek megoldva, nemkülönben a víztígyek rendezése, amely kérdés az ország széttagoltsága miatt eddig megoldhatatlan volt. Egységes tervet kell készíteni e tekintetben, amely nem áll arányban mai teherviselő képességünkkel, de felülről

mindazokat a szempontokat, amelyek a kérdés tekintetében számításba jöhetnek. Azonkívül el kell készíteni egy másik tervet, amely az ugynevezett tervgazdálkodás keretében, a lecsúszó esetben szükséges megoldásokról gondoskodik. Több értekezletet tartottunk a bányászati kérdésekkel kapcsolatban is, részben a sztrájk, részben más vonatkozású kérdések, a bányanyugdíj és a bányászok drágasági problémáinak kérdésével kapcsolatban.

Az erdélyi földreform és az elemi csapások által suított szőlősgazdák megsegítésének kérdése

Az erdélyi földreform kérdésében is több megbeszélést tartott a kormány. Fontos értekezletek voltak a házhelyek kérdésével kapcsolatban. Ezt a kérdést még a földreform teljes megoldása előtt meg kell oldani. Az erdélyi hitel-szervezetek organizálása rendkívül sok gondot adott.

Megtörténtek az intézkedések az elemi csapások által suított szőlősgazdák támogatására. A nemzeti önellátási alap keretében a juttatásoknak a lehetőségek szerint való kiterjesztése ügyében intézkedés történt. Fontos előrehaladás mutatkozik a hadikölcsönök valorizációja ügyében is valamint az örökösödési és ajándékozási illeték szabályozása ügyében. Az ország egyetlen bitumen bányáját állami gazdálkodásba vették. A finom mehanika és kohóüzem berendezéséről, valamint az ásványolaj-gyárak kibővítéséről gondoskodás történt. Kereskedel-

mi vonatkozásban különböző államokkal kellett tárgyalásokat folytatni a nyersanyag ellátás kérdésében. Súlyos

és fontos probléma az erdélyi leromlott ut és vasúthálózat kérdése és a földművelésügyi tárca keretében az erdélyi állattenyésztés feljavításának kérdése

Az ország részgálccal való ellátásának ügye igen súlyos nehézségeket jelent. Rengeteg feladata van a közlekedésügyi miniszteriumnak

Bárdossy külügyminiszter németországi útja és az amerikai követelések zárolása

Külpolitikai vonatkozásban megemlékezett a miniszterelnök Bárdossy külügyminiszter németországi útjáról. Hangsúlyozta, hogy semmi különösebb esemény nem fűződik a látogatáshoz. Egész természetes, hogy az új külügy-

miniszter hivatalának átvétele után alkalmat keresett, hogy Németország és Olaszország külügyminisztereivel megismerkedjék.

Magyarország közvéleményét — folytatta — a magyar követelések Egyesült Államokbeli zárolása foglalkoztatta az utóbbi napokban. Nincs arra ok, hogy ez a tény különös izgalmat keltsen. Mi vagyunk a 12-ik állam, amellyel ez megtörténik. Módot találunk arra, hogy érdekeinket súlyosabb sérelem nélkül megvédjük. A magyar nemzet igyekszik megtalálni a jövő útját. Nem szabad bizalmunkat önmagunkban elveszíteni és akkor minden nehézségen túljutunk.

A miniszterelnök beszéde után Ronkay Ferenc képviselő az arak hullámzásának megakadályozása tárgyában szólt fel. Laky Dezső közlekedésügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy e tekintetben egyedüli kivétel az arak alakulását szabályozza a magánkereskedelmre és az államkormányzatra és a kormány feladata az lesz, hogy rajtaütészerűen utána nézzen, hogy milyen alapon történik az arak megállapítása. A textilárak megállapításánál be lehet vezetni a több külföldi államban már bevált módszert, hogy az arak beleszövik a textilanyagba a gyártásnál és akkor nem történhetik meg, hogy vidéken ugyanazon textilárúért a pesti árak kétszeresét, háromszorosát kérik.

Radochay igazságügyminiszter bejelentette, hogy a közlekedés érdekét veszélyeztető cselekmények ügyében törvényjavaslatot szándékozik benyújtani. Ezzel az értekezlet véget ért, majd a pártértekezlet tagjai közös vacsorán vettek részt, amelyen meleg ünnepsésként részesítették az erdélyi képviselőket. Az üdvözlő beszédre gróf Bethlen György válaszolt.

London súlyos éjszakái

Tizezrével hullnak a bombák az angol fővárosra. A bombák nyomán házak és üzletek omlanak össze. Hatalmas tüzek jelzik a német támadások útját

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda): A német légiőrnagyok rajjai, mint a Német Távirati Iroda értesül, a péntekre virradó éjjel újból sikeres támadást intéztek Plymouth kikötője és hadicélpontjai ellen. A nehéz bombák eddig felbecsülhetetlen kárt okoztak a városban. Igen sok nagy tüzet figyeltek meg. Több ház lángborult. Sikeresen rajtaütöttek még a londoni és több más angol repülőtéren.

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda): A német légi haderő szétbombázta az angol sziget legfontosabb repülőgépgyárait. Az angolok ezért mindent megtettek, hogy a dominiókban és a gyarmatokon repülőgépgyárakat helyezzenek üzembe. Ezeknek a gyáraknak teljesítőképességére jellemző, hogy például az egyik egyiptomi gyár havonta négy repülőgépet állít elő. Egy másik egyiptomi gyár a repülőgépek elkészítését most jelentette.

Az angol hajóhad fekete napja

Berlinből jelentik (NTI): Német távolsági felderítő gépek bombázták egy hajókaraván négy hajóját. A hajók közül egy 7000 tonnás hajó nyomban elsüllyedt, egy 5000 tonnás súlyosan megrongálódott, egy 6000 tonnás hajót pedig találat ért. A negyedik

hajót szintén a hajótest közepén érte találat. Számolni kell azzal, hogy mind a négy hajó elpusztult.

A német véderőfőparancsnokság tegnapi jelentése a tengeralattjárók sikeres tevékenységéről számolt be. Eszerint erősen védett hajókíséretből elsüllyesztettek 59.500 tonna hajóteret, ezek között egy bálnavadász hajót több, mint 20.000 tonna tartalommal. További 21.000 tonnányi kereskedelmi hajót súlyosan megrongáltak.

Berlinből jelentik (NTI): A német légi haderő fegyveres felderítő repülőgépei csütörtökön elsüllyesztettek egy erősen felfegyverzett, megrakott nyolcezer tonnás gőzöst. A hajó oldalára három bomba hullott. A bombák következtében a hajó kettévált és percek alatt elsüllyedt.

Szirány üvöltése, ágyúk dübörgése és tűzvészek lángolása a londoni éjszakában

Londonból jelentik: A Reuter Iroda közlése szerint a főváros különböző negyedeiből érkezett jelentések alapján a londoni lapok megállapítják, hogy több helyen igen sok ház omlott be a csütörtökön éjjel intézett légitámadások során. A Cityben december óta ez volt a leghevesebb táma-

dás. Az ellenség először világító rakétákat dobott, azután gyújtó, végül is robbanó bombákat. A megtámadott negyedekben igen sok helyről jelentették házak és üzletek összeomlását. Attól tartanak, hogy az áldozatok száma az épületek beomlása következtében igen nagy. A tűzoltók egész éjjel el voltak foglalva és nagy erőfeszítéssel sikerült a tüzek egy részét megfékezni.

Stockholmból jelentik (Német Távirati Iroda): A Nya Dagligt Allehandan tudósítójának jelentése szerint Londonnak a csütörtökre virradó éjjel ismét villámháborúban volt része, a német bombázók véget nem érő bombázása képében. London negyedeire tizezrével hullottak a gyújtó, bombák. A tetőkon elhelyezett szirányak szakadatlanul üvöltöttek. Az első német támadó hullám gyújtó, a következő robbanó bombákat hozott. Az angol főváros több negyedében a gyújtóbombák valósággal szétforgácsolták a házakat, amelyeknek törmeléke mindent maga alá temetett. Más városrészekben a rendelkezésre álló tűzoltószerek nem bizonyultak elégségesnek a nagy mennyiségben ledobott gyújtóbombák okozta tüzek elfojtására. Az ágyudörgés egyetlen hatalmas mennydörgéssé olvadt össze.

Magántanulók!

Tankönyveiket — kölcsön is —
a leomlányosabban
Darvas Pál-nál Budapest I
szerezhetik be. Krisztina-tér 3.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 30.
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
 adunk vissza

Tavasz, Isten hozott!

Március 21-e a hivatalos tavasz be-
 köszöntését jelenti. Tavasz, édes ma-
 gyar tavasz, hozott Isten! Be régóta
 vártunk, be sokat epedtünk úde nap-
 sugarad után! Hányszor biztattuk ön-
 magunkat is a síroknak óráiban: lesz
 még magyar tavasz, magyar nyár és
 virágszirmok hullása takarja be azt
 a múltat, amelyben több volt a
 könnyhullás, mint a virágszirm.
 Édes magyar Tavasz, hozz minél
 több napsugarat és virágot. A virá-
 gokból lesz a gyümölcs és a napsu-
 gár szökkenti csirába az életet. Hozz
 boldogságot és örömet, békét és ered-
 ményes munkát a hosszú tél után.
 hiszen olyan nagyon vártunk Tavasz,
 édes magyar Tavasz, szeretettel, biza-
 kodással, reménységgel köszöntünk!
 (—la.)

Zilahy: Két fogoly Belvárosi mozgó.

FELHÍVÁS A HUSIPAROSOK-
 HOZ. Az Ipartestület elnöksége érte-
 sítli a husiparosokat, hogy március
 hó 23-án, vasárnap délelőtt 11 órai
 kezdettel a szakosztály tisztújító köz-
 gyűlést tart, amelyre a szakma körébe
 tartozó összes iparosokat meghívják.

A NAGYVÁRADI NYOMDÁSOK
 GUTENBERG DALKÖRE tegnap este
 tartotta meg hagyományos Sán-
 dor- és József-napi összejövetelét a
 Pap-féle vendéglő helyiségeiben. A
 Gutenberg Dalkör, amely a nagy vi-
 lágés utolsó évében alakult, 22 évi
 fennállása óta nagy, áldozatos kul-
 turmunkát teljesített az egyetemes
 magyar dal- és zenekultúra műve-
 lése, ápolása és terjesztése tekinté-
 ben és méltán érdemelte ki a város
 minden rétegének becsülését a román
 uralom idején. A kiváló együttes me-
 leg, bensőséges hangulatban búcsú-
 zott *Andrássi Ede* orsz. karnagytól,
 aki 14 éven át volt művészi vezetője
 és irányítója az együttesnek. Művészi
 munkálkodásának olismerésöképpen
 örökös tisztelőibeli díszkarnagynak
 választották meg és úgy öl, valamint
 a dalkör új karnagyát, *Kovács Győző*
 tanárt, aki művészi szakavatottsággal
 és ráteremtettséggel vette kezébe a dal-
 kör vezetését, lelkes szavakban kö-
 szöntötték a Sándorok és Józsefekkel
 együtt. A bensőséges ünnepségnek a
 záróra vetelt véget.

Ami a virágnak a napfény, az a
 száraz arcnak a Farkas féle
„STELLA“ krém
 Kaoháló Farkas István
„APOLLO“ drogériájában
 Nagyvárad, Rákóczi út 7/B.

Nyíregyházán nem jelentették be az
 elhalt családtagokat, hogy cukoradag-
 jukat felvehessék. Nyíregyházáról je-
 lentik: (MTI) Nyíregyházán a kihágási
 híró 27 esetben hozott szigorú ítéletet
 mert a meghalt hozzátartozókat nem
 jelentették be és a rajuk eseti cukor-
 adagokat rendszeresen felvették.

MEGERŐSÍTETTEK ALLÁSA-
 BAN A BERETTYÓUFALUI AL-
 LAMI POLGÁRI FIUISKOLA IGAZ-
 GATÓJÁT. Budapest, a Magyar Táv-
 irati Iroda jelenti: A Budapesti Köz-
 löny mai számában közli a m. kir.
 vallás- és közoktatásügyi miniszter,
Somody Márton berettyóufalui ál-
 lami polgári fiuiskolai megbízott
 igazgató, igazgatói megbízásában ve-
 lő megerősítését.

ORVOSI HIR. Dr. *Sinkó György*,
 az írgalmas kórház sebész-főorvosa
 hazaérkezett. Rendel 10—12-ig.

* Zilahy irodalmi értékű filmre-
 me, a KÉT FOGOLY parádés szereposz-
 tásban: Bajor Gizl, Jávör, Csontos,
 Rajnay, a biztos siker zálogai... A ma-
 gyar filmek között is kimagasló mű-
 vészi esemény... A filmet bemutatja a
 Belvárosi Mozdó.

LETARTOZTATTÁK A NAGY-
 VÁRADI APOLLÓ MOZGÓ EGYIK
 IGAZGATÓJÁT. Nagyvárad. Saját
 tud. A rendőrség tegnapelőtt délután
 letartóztatta *Feketekuthy Györgyöt*, a
 helybeli Apolló Mozdó társengedélye-
 sét. Elletékes helyről szerzett értesüle-
 seink szerint *Feketekuthy Györgyöt*
 csalásért és sikkasztásért, másfél év óta
 körözik. Amikor az Apolló Mozdó
 társengedélyesével közölték a letar-
 toztatást, megtörtén csak annyit kért,
 hogy ne a közönség szemé előtt, ha-
 nem csukott gépkocsin vigyék az
 ügyészségi fogházba. Kérését teljesí-
 tették. A hírt egyébként hivatalosan
 még nem erősítették meg. A letartóz-

talás okaira és körülményeire egyéb-
 ként még visszatérünk. Ujabb értesü-
 léseink szerint *Feketekuthy* tulajdon-
 képpen *Mankovicsnak* hívják és rövi-
 deesen Budapestre szállítják.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

NAGYVÁRADI MÉRNÖKÖK VA-
 CSORAJA A KATHOLIKUS KÖR-
 BEN. Nagyvárad. Saját tud. A Ma-
 gyar Mérnöki Kamara nagyvárad
 csoportjának tagjai szombaton, e
 hó 22-én barátságos vacsorát ren-
 deznek a Katolikus Kör helyiségé-
 ben. A vacsorán a tagok család-
 tagjaikkal jelennek meg. Értesüle-
 sünk szerint a barátságos összejöv-
 etel iránt nagy érdeklődés nyilván-
 nult meg. A Katolikus Kör vezető-
 sége mindent megtesz, hogy a
 nagyvárad mérnökök első ilyen
 összejövedele társadalmi esemény
 legyen.

A NAGYVÁRADI HÁZFELÜGYE-
 LŐK CSOPORTJA a Kapuczinus-ut-
 ca 3. sz. a. lévő helyiségben vasárnap,
 március 23-án tagértekezletet tart,
 amelyen a Budapesten megtartott
 központi gyűlésre kiküldött tagok
 számolniak be a gyűlés eredményé-
 ről.

Túl a hatezer pengőn...

A „Magyar Lapok” gyűjtése az árvizkárosultakért

Ma az élesdi Katolikus Nőegylet, az Oltáregylet
 és Jeney Sándor nagyvárad iakereskedő állanak
 a gyűjtés élén

Eddigi gyűjtésünk 5608.25 P
 Ujabb adományok:
 Római Katolikus Legényegye-
 let március 15-iki gyűjtése
 Nagyvárad 15.— P
 Kuchta Endréné gyűjtése,
 Nagyvárad 15.— „
 Mellau István pápai karno-
 rás, plébános, Nagyvárad 10.— „
 Aron Sándor cipőzűzet,
 Nagyvárad 10.— „

Zilahy: Két fogoly Belvárosi mozgó.

Veró Tivadar MAV tisztvi-
 selő, Nagyvárad 3.— „
 Jeney Sándor tüzfakereskedő,
 Nagyvárad 50.— „
 Élesdi Római Katolikus Nő-
 egylet és Oltáregylet gyűjtése
 Csillag Nándor esperes vezé-
 tésével:
 Bihar Körösvölgyi Bank 20.— „
 Csillag Nándor 10.— „
 Dr Poynár Miklós 10.— „
 Dr Poynár Kálmán 10.— „
 Hercz György 10.— „

5 pengőt adtak:
 Hercz Fülöp, Kocsiss Dzsó,
 Léderer Miklós, dr Jakabfi
 Albert, dr Serbu Zoltán, Nagy
 Árpád, Gávör András, Sullá
 Béla, Aba Jenőné, Weisz Sá-
 mucl, dr Dezső Aurél, dr
 Kálmán Sándor, Dobozanu
 Iona, ifj. Antal Sándor, dr
 Havas Aladár, Nemes András,
 Lintner Tivadar, Kolos Ka-

roly 5, Weinberger Béla, özv
 Szilágyi Menyhértne, Csete
 család, Moldovan István, dr
 Földes Mihály, Kuppán Já-
 nos, Makai Erzsébet, Debrec-
 zeni Sándor, Balogh Sándor,
 3 pengőt adtak:

Csipó Tivadar, Weisz Vilmos,
 Sámuel Béla, Létay Károly,
 2 pengő 50 fillért:
 Sullá Béláné,

2 pengőt adtak:
 Balogh Sándor, Várady Jó-
 zsef, dr Jakabfi Ferenc, Al-
 gátsky Árpád, Weinberger
 Zoltán, Hollmayer Béla, Nagy
 Miklós Klein Lili, Bánhe-
 gyessy József, Török Béláné,
 Wakszmundszky Gyula, özv.
 Bikfalvy Józsefné, Cs. Szilá-
 gyi András,

1 pengő 50 fillért adtak:
 Lasák Ferenc, Kanizsay Ist-
 ván, Juricskay Dezső,

Zilahy: Két fogoly Belvárosi mozgó.

1 pengőt adtak:
 özv. G. Nagy Istvánné, Békósy
 Lajos, Szilágyi Géza, Szilágyi
 András, Vincze Ferenc, Man-
 dei Sámuel, Mányi András,
 Élesdi Bank rt. Mezey Mar-
 ton, Deutsch Jozsefné, Bir-
 mann Sándor, Novák Kal-
 mán, Stern Jozsef, Mezey Már-
 ton, Bojtos Illés, Balogh La-

josné, Kovács Anikó, özv. Go-
 ján Miksáné, Pusztai Kál-
 mánné, Gönczi Lajos, özv.
 Kalocsay Sándorné, Szeredy
 Tibor, özv. Létay Gáborné,
 Meresztánc Gergely, id. Szilá-
 gyi Lajos, ifj. Szilágyi La-
 jos, Garay József, Fekete Já-
 nos, Nagy Péter, Szelecsán
 Mihályné, Bojtos Illés, Vass
 István, Biró Miklós, özv. Eg-
 ry Sándorné, Szilágyi Mi-
 hály, Szűcs Márta, Biró Pál-
 né, Kajántó Sándor,

80 fillért:
 Österreicher Sándor,

70 fillért:
 Nádassy Lajos,

60 fillért:
 Kajántó Imre,

50 fillért:
 özv. Teleki Sándorné, László

József, Hersch N., Létay La-
 jos, Bóna Ilonka, Fekete Já-
 nos, Ferenc Ernő, Lusztig
 Hermann, Kovács Sándor,
 Katz Samu, Rupárcsics Sán-
 dor, Wégnér Ignácné, Szilá-
 gyi József, Fekete János, Tö-
 rök Károly, Létai András,
 özv. Simó Józsefné, Barna

Eta, Pusztai Sándor, Ille De-
 meter, N. N. Nagy Pál, Vass
 Gyula, Rátz Zoltán, Veress
 Béla, Antal József, Goldstein
 Jenő, Király János, Mezey
 Dávid, Fazekas Sándor, Fá-
 bián János, Berecz Béláné,
 Horváth Lajos, Egry Miklós,
 Egry Sándor, Kovács Lajos,

40 fillért adtak:

Batáry Sándorné, Egry Mik-
 lós,

30 fillért adtak:

özv. Tóth Andrásné, N. N.,
 Antal Árpád, özv. Lázárovc-
 né, Domján István, Berecz
 Lászlóné,

20 fillért adtak:

Gönczy Sándor, Révész Sán-
 dorné, Pusztay Imre, özv.
 Szilágyi Istvánné, özv. Ba-
 logh Istvánné, N. N., özv.
 Karbunár Sándorné, Rocska
 Károly, Klein Sámuel, Diricz
 István, Átyin Demeter, Puszt-
 tay Sándor, Debreczeni Ká-
 rolyné, özv. Egry Sándorné,
 Antal Józsefné, Egry Jó-
 zsefné,

15 fillért adtak:

Bóna Sándorné,

10 fillért adtak:

Révész Imréné, N. N., N. N.,
 N. N., özv. Balogh Sándorné,
 N. N. 3.00 „
 N. N. 2.40 „

Római katolikus Oltáregy-
 let elnöksége:

dr Poynár Miklósné elnök 196.40 „
 dr Lenkey Árpádné alelnök

tagjai:
 Sullá Béláné 51.80 „
 ifj. Kolos Károlyné,

Kanizsay Károlyné 61.50 „

összesen 309.35 „
 Eddigi összes gyűjtésünk 6020.20 P

EGYHÁZI ZENE. Gyümölcsötlő
 Boldogasszony napján, 25-én, d. e.
 10 órakor a székesegyházban az ün-
 nepi szentmise keretében Tóth Im-
 re okleveles zenetanár és csellómű-

Zilahy: Két fogoly Belvárosi mozgó.

ész herceg Eszterházy Pál Abe Má-
 riáját és Purcell Mária énekét játsza
 orgonakísérettel. A művészek ez
 lesz az első bemutatkozás.

Belvárosi mozgó

Két fogolyZilahy Lajos regénye filmen.
Bajor Gizi Agay Irén Jávor, Csontos,
Rajnay, Bilicsi stb.Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1
MA (volt Dorian) MA**Beata és az ördög**

Főszerepben: Szörényi Eva és Páger Antal

Az APOLLOBAN Megszólaltak az

Elnémult harangokKiss Ferenc, Lukács Margit,
Nagy István.

égető aktuálitásvú filmóriása.

**Ne engedjük lebontani
a régi megyeháza épületét!**

Nagyvárad. Saját tudósítás. Meglepéssel olvastam azt a hírt, hogy a jó öreg vármegyeházát, mivel az már befogadóképeség tekintetében nem felel meg a mai kor igényeinek, le akarják bontani és helyébe új, modern megyeházát akarnak építeni. Közigazgatási szempontokból teljesen indokolt és megérthető ez a terv. De építészeti, illetve műemlék szempontjából annál élelnekben kell tiltakoznom ez ellen a terv ellen. Olyan kevés régi és szép épülete van már városunknak, hogy a vármegyeházát, amely Nagyvárad fejlődésének való indulása idején épült, mindenképpen meg kellene menteni a pusztulástól.

Amikor Patachich Ádám püspök idejében felépítették a vármegyeházát, még kissé kivülesett az úgynevezett városi forgalmon. Olaszok csak akkor kezdtek fejlődni, a szőlőkön, a püspökségen kívül csak néhány, egymástól meglehetősen távol álló, mély udvarokkal, nagy kertekkel rendelkező úri kúria épült itt a Poklosok háza mellett (a mai közkház), a vármegyeháza volt egyetlen kiemelkedő épülete s messze a város felett uralkodott a püspöki palota és a Székesegyház.

A vármegyeháza tehát akkor monumentális épületnek számított. Területe ma is a legnagyobb a város belterületén épült házak közül. Az egyséletes homlokzaton húsz, illetve tizen-négy ablaktengellyel bír, az emeleti rizalitokat toszkan-lizenák tagolják és az ablakok szemöldökei sem igen emlékeztetnek már a barokkra, amely mintha ebből az épülethől teljesen hiányoznának. Az épület lépcsőháza toszkan-oszlopaival és kazettás bolto-

zatával klasszicizáló jelleget képvisel s a nagyterem kazettás mennyezete is ilyen volt, amíg a románok le nem rombolták. A vármegyeháza némely építménye különben élénken emlékeztet arra az időre, amikor Hillebrandt építette a Székesegyházat.

Patachich Ádám püspök egyébként nagy gondot fordított a vármegyeházára. Nagytermét remek festményekkel díszítette s több életnagyságú arcképet festetett a termek számára. Egy ilyen kép, mint Bunyitay Vince feljegyzéseiből tudjuk, magáról a püspököfőispánról készült és Schöpf János festette. Sajnos, ennek az értékes műnek nyomavészett.

A vármegyeháza nagytermének mennyezete maga műemlékszámba

ment. Kazettás, dúsan aranyozott, halvány meggypirossal és kékekkel tojáshejszínű volt díszítve, a terem közepén domborműszerűen megmintázva a vármegye címere, azonkívül mindama törvényhatóságoké, amelyek a vármegyei közigazgatás hatásköre alá tartoztak. Ezeket a gyönyörű ékítményeket 1922-ben elpusztították a románok. Maga az épület, a szép fölépcsőháza ép és sértetlen és nagy kár volna lerombolni.

Tudjuk, hogy a lebontás terve még csak terv, — de máris felemeljük tiltakozó szavunkat ellene. Kevés műemléknek számító régi épületünk van már: és ami még áll, azt meg kell menteni a pusztulástól.

A hatóságoknak kell ebben a munkában előljárni. Reméljük, hogy megtalálják a megfelelő megoldást és új vármegyeháza is épülhet, anélkül, hogy az öreg épület csákány alá kerülne.

**Még tíz napig lehet letétbe helyezni
a hadikölcsönkötvényeket**

Kombinációk a valorizáció körül

Budapestről jelentik: Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter bejelentése a hadikölcsön-össjegyzők kötvényeinek bizonyos valorizálásával kapcsolatban újabb reményekkel töltötte el az érdekelteket. Komoly kilátásokat nyújt az a körülmény, hogy március 31-ig letétbe kell helyezni a hadikölcsönkötvényeket, bejelentve, ki jegyezte és ki nosztrifikálta azokat.

A pénzügyminiszternek máris igen nagymennyiségű hadikölcsönkötvényt deponáltak. Ezzel kapcsolatban különböző híresztelések kelttek szárnyra,

amelyek tudni vélik, hogy a valorizáció új erdélyi nyereségkötvényekkel történik, bizonyos kulcs szerint új államkölcsönkötvényekre eszrelik ki a hadikölcsönöket.

Az átcsere aránya tekintetében három fontos feltétel vizsgálódik: először, hogy ki jegyezte, másodsor, hogy ki nosztrifikálta és harmadszor, hogy ki deponálta a papirokat. A spekulánsokat az egész vonalon ki akarják zárni és a legmagasabb valorizációban, állítólag 5 százalékosan azok részesednek majd, akik maguk jegyezték a hadikölcsönkötvényt, ők nosztrifikálták annak idején és most az össjegyzők deponálják.

Általában az ötszázalékos kulcs azokat illetné meg, akik szerepelnek a belügyminisztérium hadikölcsön-segélyezési kataszterében. 3,5 százalékos lenne a valorizáció mérve mindazoknál, akik össjegyzők voltak, papirjaikat nem adták el, avagy pedig öröklés útján jutottak nosztrifikált címletekhez. Végül legalacsonyabb valorizációban, 1 százalékban azok részesülnek, akik bizonyos okokból nem nosztrifikálták ugyan a kötvényeket, de azt mindvégig birtokukban tartották, vagy egyéb okokból nem tudják igazolni az össjegyzést és a nosztrifikálást.

Hangoztatni kell, hogy mindezek csupán kombinációk, mert a kincstár csak a letétbehelyezési idő elmúltával, tehát áprilistól kezdve lesz abban a helyzetben, hogy tiszta képet alkothasson magának a valorizációra váró papírtömegről és határozatosan a felértékelés kulcsáról, módosításáról.

**Tejipari tanfolyam nyílik
Berettyóújfaluban**

Jelentkezni a gazdasági felügyelőségeknél is lehet

Budapestről jelentik: (MTI) A földművelésügyi miniszter a visszacsatolt erdélyi és keleti országrészekben működő kistejgyűjtő, föltöző és turó-gyártó állomások vezetői részére az előírt szakképzettség megszerzésének megkönnyítésére a kolozsvári gazdasági akadémián, továbbá Bihar megyében Berettyóújfaluban téli gazdasági iskolán, valamint a székelykeresztúri gazdasági iskolán tejipari tanfolyamok tartását rendelte el.

A földművelésügyi miniszterhez címzett felvételi kérvényeket az említett iskolák igazgatóságánál vagy a gazdasági felügyelőségeknél kell benyújtani.

Fokozzák a kendertermelést.

Budapestről jelentik: (MTI) A földművelésügyi miniszter a háziipari kendertermelés fokozása céljából a magyar Háziipari Központ útján 300 métermázas kender vetőmagot oszt szét 50 százalékos kedvezménytel. Métermázasanként 60 pengős áron olyan kisgazdák vehetik igénybe, akik rostoskender termeléssel kívánnak foglalkozni. Az ilyen kisgazdák forduljanak az illetékes vármegyei közjóléti szövetkezetekhez.

Megjelent a cukorgyártást szabályozó kormányrendelet.

Budapestről jelentik: (MTI) A Budapesti Közlöny március 21-én megjelenő száma közli a cukorrépa termeléssel és a cukorgyártással kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról szóló kormányrendeletet.

**Török érdeklődés
magyar áruk iránt**

Budapestről jelentik: Az utóbbi hetekben fokozódó érdeklődés tapasztalható a legkülönbözőbb magyar cikkek iránt a török piac részéről. Lehetséges, hogy ennek a Törökországban tapasztalható áruhiány az oka, valószínű azonban, hogy emellett a magyar cégek előzetes propagandája és a kitűnő minőségű magyar áruk versenyképessége is főmotívum. Technikailag nincs különösebb akadály annak, hogy Törökország az eddiginél sokkal nagyobb mértékben vásárolhasson nálunk kivitelre célra rendelkezésre álló cikkeket, mert a két ország fizetési mérlege módot nyújt magyar exportlehetőségekre.

Különböző kúszobán áll az új magyar-török kereskedelmi megállapodás megkötése, amely az eddigi kérétek támogatását is lehetővé teszi. Ujabban fayencáruk, vegytermékek és más cikkek iránt is érdeklődnek a török vásárlók.

450 EVES AZ ELSŐ NEMET FÖLDGÖMB: Berlinből jelentik: Az első német földgömböt 450 évvel ezelőtt Martin Behaim készítette Nürnbergben. A földgömböt a Német Nemzeti Múzeumban őrzik.

**Megerősített vonatok közlekednek
az országos mezőgazdasági kiállítás
alatt Kolozsvár és Budapest között**

Az eddig közlekedő vonatokon kívül még egy vonatpárt állítanak be

Budapestről jelentik: (MOT) Az országos mezőgazdasági kiállítás és vásár alkalmából a jelenleg közlekedő személyszállító vonatokon kívül a következő vonatok közlekednek:

A budapesti Keleti pályaudvarra érkezik március 28., 29., április 1. és 3-án Kolozsvárról személyvonat 23 óra 35 perckor. Kolozsvárról indul 5 óra 40 perckor. Budapestről indul Kolozsvárra a Keleti pályaudvarról március 30., 31., április 3. és 5-én 14 óra 40 perckor. Kolozsvárra érkezik március 7. óra 3 perckor. A jelenleg közlekedő személyszállító vonatok szerelvényein a lehetőség szerint megerősítik és külön egy második és két harmadik osztályú ko-

sit jelölnek ki a vásárra utazók számára.

**Vasárnaptól érvényesek
utazási kedvezmények.**

A mezőgazdasági kiállítással kapcsolatos ötven százalékos utazási kedvezményt március 23-ától kezdve, vasárnaptól lehet igénybe venni. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványok alapján. Az ilyen igazolványok az utazási irodáknál és a községi előljárásgoknál kaphatók, darabonként 1,30 pengős áron.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok-at.

Letartóztatták Sabo Ladislau tanárt rémhírtérjesztésért

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad-i rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte Sabo Ladislau, a nagyvárad-i görög katolikus tanítóképző 25 éves helyettes tanárát, mivel olyan kijelentéseket tett, hogy Nagyvárad és Kolozsvár rövidesen visszakerül Romániához és a jugoszlávok sem irták alá a háromhatalmi egyezményt. Sabo Ladislau ellen Frank Károly feljelentésére indult eljárás.

Sabo első rendőrségi kihallgatásakor beismerte a terhére rótt kijelentéseket, később azonban tagadni kezdett. Az eljárás ennek dacára megindult ellene s már át is kísérték az ügyészség fogházába.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, MÁRCIUS 23.
Budapest I.

- 8.00 Ébresztő. Szózat. Hanglemezek.
8.45 Hírek.
9.55-ig Unitárius istentisztelet a Károly-utcai templomból.
11.10-ig Egyházi ének- és szentbeszéd a terézvárosi plébániatemplomból.
12.15-ig Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból.
12.20 Időjelzés, vizálsajentés.
12.30 A Székesfővárosi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
13.45 Hírek.
14.00 Hanglemezek.
15.00 „Házállatainknak tud5. és bál-férgessége, mételeykórja.”
15.45 Géczy Barnabás zenekarának műsorából.
16.00 „Régi találos mesék.” Rexa Dezső előadása. Közművelődési előadás-sorozat.
16.25 Hangképek a belgrádi magyar-jugoszláv és a budapesti magyar B. — jugoszláv B. válogatott labdarugómérkőzés második felidejéről. Beszél Pluhár István és Lengyel József dr.
17.20 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.30 Honvédműsor.
18.15 A munkásdalgyletek diszhangversenyének közvetítése a Zene-művészeti Főiskola nagytereméből.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Sporteredmények.
19.30 Vecsey Ferenc emlékezete. Hanglemezekkel.
19.45 „Zenebohócok.” Commedia dell'arte három felvonásban. Irta Zilahy Lajos. Zenéjét szerezte Lavotte R.
21.15 Holéczy Ákos jazz-együttes. Tagjai: Szűcs Stefánia László Magda, Vecsey Ernő, Holéczy Géza és Holéczy Ákos.
21.40 Hírek.
22.00 Közvetítés a Baross-kávéházból. Toki-Horváti Gyula cigányzenekara muzsikál. Cselényi József énekel.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
Kb.
23.25 Tánclemezek.

Budapest II.

- 11.12.00 Balázs Kálmán cigányzenekara.
12.05—12.35 Levante rádióféltóra.
15.05—16.20 Illiczky László tánczenekara.
16.30—17.30 Szalonfőzős.
18.00 Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzenekara.
19.00 Zedza Radovanovic énekel zongorakísérettel.
19.30 „Pesti-Budai építészeti I. rész.”
20.00 Hírek.
20.10 A Mária Terézia I. honvédevalog-ezrad zenekara. Vezényel Pon-grác Géza.
21.10—21.35 „Az író és a h5enő.”

SPORT

Vasárnap GyAC—Törekvés

A Gyulai Athletikai Club jóképességű csapatát látja vendégül vasárnap délután a Törekvés.

A GyAC a Nemzeti Bajnokság keleti csoportjában a 3-ik helyen áll, ami a budapesti, szegedi és a többi csapatok ugyanottani szereplése mellett kiváló teljesítménynek tekinthető.

A Törekvésnek ez lesz Váradon az első anyországi ellenfele s így érdekesebb ígérkezik a találkozó. A mérkőzés délután 3 órakor kezdődik az erzsébetligeti pályán olcsó, filléres helyárrakkal.

A Törekvés tagok nagy kedvezményben részesülnek.

Vasárnap: Kolping—Vasas bajnoki mérkőzés a Rhédey-kertben. Kezdeté délután 3 órakor.

Lázás készülődés a vasárnap magyar-jugoszláv találkozóról

Budapestről jelentik: Ugy a magyar, mint a jugoszláv fővárosban

lázás érdeklődéssel készülnek a vasárnapi kettős magyar-jugoszláv találkozóra. Jugoszláv sportkörök a nagycsapatjuk győzelmére biztosan számítanak, abban is bíznak, hogy a B. válogatott kielégítő eredménnyel tér haza Budapestre. A két magyar válogatott csapat tagjainak hangulata és erőnléte a lehető legjobb, úgyhogy ők is a győzelem reményével várják a vasárnapot.

A magyar A. válogatott vasárnap délben érkezik meg Belgrádba a menetrendszerű gyorsvonattal. A jugoszláv B. válogatott szombat délutánra várják Budapestre.

A magyar B. jugoszláv B. mérkőzést Újpesten játsszák le.

Nagyváradon bonyolítják le Kelet-Magyarország ökölvívó bajnokságát

Kelet-Magyarország ökölvívóbajnokságát városunkban bonyolítják le március 29—30-án. Máris nagy érdeklődés mutatkozik országsszerte a verseny iránt. Eddig is már több város nevezte be legjobbait. A versenyt a Törekvés ökölvívói rendezik, amelyen a legjobb csapatával igyekeznek résztvenni.

SZÍNHÁZ

Vihar az egyenlítőn Poór Lilly vendégfelléptével!

Ma, pénteken este nagy művészi eseményben lesz része Nagyvárad színházlátogató közönségének. Ma mutatja be a színház együttese Poór Lilly, Erdély nagy drámai művésznőjének vendégfelléptével Vihar az egyenlítőn című trópusi történetet Zagon István fordításában. Ez a szinpadí mű, amely két évvel ezelőtt Budapest legnagyobb sikere volt, csak most kerülhet színre nálunk mert a főszerep olyan kivételesen mnuakát igényel, amit egész különleges képesség tud csak produkálni. Végre sikerült az igazgatóságnak Poór Lillyt megnyerni három napi vendég-szereplésre és így ragyogó szereposztásban — fővárosi előadásban kerülhet színre a Vihar az egyenlítőn. Az együttese Sármasz Miklós főrendező vezetésével különös gondjával készül a bemutatásra, ami a szezon egyik kiemelkedő művészi eseménye. A Vihar az egyenlítőn pénteken este A. bérletben szombaton este B. bérletben, vasárnap délután 4 és este háromnegyed nyolc órakor bérletszűnetben kerül színre. — mindenkor rendez. helyárrakkal.

A nagy érdeklődésre való tekintettel, jegyekről ajánlatos lesz elővetelben gondoskodni.

A színházi iroda közleményei:

— **Tisztességes Anna** első délutáni, filléres helyáru előadása szombaton 4 órakor lesz, teljesen a bemutató előadás szereposztásában. Jurik Icával a címszerepben. Helyáruk: 30 fillérről 120 fillérig.

— **Hétfo este: Hajnalodik**, filléres előadásban. Másodszor. Helyáruk: 30 fillérről 120 fillérig.

— **Jón! Szilassy László, a magyar filmek és a budapesti szinpedik körkedvelt művésze.** Kedden délután 4 órakor

és kedden este háromnegyed 8 órakor mindkét előadásban fellép Farkas Imre daljátékában az Iglói diákokban. — Mindkét előadás rendez. helyáru. — amelyre semminemű kedvezményes és szelvényjegyek nem érvényesek. Jegyek már válthatók a Szilassy vendégjártékra.

Heti műsor:

Péntektől Poór Lilly vendégfelléptével: **Vihar az egyenlítőn.** Szenzációs trópusi történet.

Szombat délután 4 órakor filléres helyárrakkal: **Tisztességes Anna.** Operett. Helyáruk: 30 fillérről 120 fillérig.

Szombat este háromnegyed 8 órakor: **Vihar az egyenlítőn.** Poór Lilly vendégfelléptével.

Vasárnap délután 4 órakor: **Vihar az egyenlítőn.** Poór Lilly vendégfelléptével.

Vasárnap este háromnegyed 8 órakor: **Vihar az egyenlítőn.** Poór Lilly bucsufelléptével.

Hétfoen este háromnegyed 8 órakor: **Hajnalodik.** Filléres helyárrakkal. — Helyáruk 30 fillérről 120 fillérig.

Kedd délután 4 és este háromnegyed 8 órakor Szilassy László, a magyar filmek és a budapesti szinpadon közkedvelt művészenek egynapos vendégjátéka. Szinrekerül: **Iglói diákok.** Farkas Imre daljátéka. Rendez. helyárrakkal. — Kedvezményes és szelvényjegyek nem érvényesek.

Szerda este háromnegyed 8 órakor: **Válások.** Filléres helyárrakkal. Helyáruk 30 fillérről 120 fillérig.

— **A fenti előadásra jegyek elővetelben már válthatók a színház előveteli pénztáránál.**

A mozgóképszínházak műsora:

BELVÁROSI: *A két fogoly.*

KORONA: *Egy asszony három élete.*

APOLLÓ: *Elnémult harangok.*

APROHIRDETESEK

Szavanként 10 fillér, állástkeresőknek 25% kedvezmény

Különféle

26 holdas szántó, gyümölcsös és szőlő Várad mellett bérbeadó. — Ertekezni Gómbós Gyula utca 47. 89

Építészek figyelmébe! „Akrozát” a biztos falszigetelő minden meszerakalban kapható. Főlerakat: Kovács Károly. Nagyvárad, Mikszáth u. 26. 965

Nagyváradon bérbeadó pékséget keresek. Békécsaba. Hajnal u. 15. szám. Zacharie György. 65

Adás-vétel

Öt család méh eladó. Ignác féle kertes kaptárban. Szabó Károly, Szentjános. Bihar megye. 91

Vendéglő, forgalmas helyen eladó. — Zetyik. Giliányi ut 10. 90

Nyolc család méh, kaptárral eladó. Sinaia utca 15. 79

Nagyvárad legforgalmasabb utcájában. régi bevezetett fűszer és csemege üzlet bérbeadásra. elköltözés miatt eladó. Cim a kiadóban. 82

Aranyat, magas áron veszek. Úrát, ékszerit javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19. 753

Ócska paplan vattát állandóan veszek. Szigligeti u. 5. Szuterin. 75

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Lakás

Kiadó 2 szoba fürdőszobás udvari lakás május 1-re. Vörösmarty u. 27. (Felső csengő). Megtekinthető 9—12 és 5—6-ig. 88

Három szobás, modern utcai lakás kiadó. Lukács György utca 40. 44

Állást keres

Öskeresztény, lehetőleg erettségizált gyakornokot, aki a kémiát szereti. — szeszgyári üzemünkbe felveszünk. Berger szeszgyár bérlete. 74

Raktármunkásokat felveszünk, jelentkezés reggel 6-kor Berger szeszgyárban. 94

Tanulónak fizetéssel jobb házból való fiukat és spulnizó lányokat kötészővő üzemembe felveszek. Lórántffy 3. volt Nyéifa utca. 93

Szeszgyári alfélt, aki kétoszlopas folyton működő lepároló és szakaszos finomító készülék kezelését érti, felveszünk azonnal. Berger szeszgyár bérlete. 92

Mindenesleányt jó bizonyítvánnyal felveszek. Dr Bozsódné, Pável utca 19. szám. 85

Állást keres

2 ügyes fiatal lány cuk:aszdába vagy más üzletbe kiszolgáló lánynak azonnal elmenne. Cim: Baross utcai hid mellett ujságbódéba. 83

Kiadótulajdonos:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Felelős szerkesztő: Felelős kiadó: Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad. Szilágyi Özsű utca 5. szám.